

donderdag 13 oktober 2011

UITGEDIEPT *WOMEN*

Ugo Dehaes/Kwaad Bloed

Women is een stuk voor acht danseressen tussen de 30 en 50 jaar oud. In een wereld waarin 'jong zijn' hoog in het vaandel wordt gedragen – mooie, gladde, soepele, aan de ideale maten beantwoordende lichamen – ook binnen de dansgemeenschap zelf, mag deze productie zonder enige vorm van schroom of twijfel een **statement** genoemd worden.

Ondanks het feit dat *Women* een stuk van een man is waarin vrouwen dansen, heeft Ugo Dehaes nooit een stuk over dé vrouw willen maken. Wel werkt hij op de

tegenstelling tussen het mannelijke en het vrouwelijke. Dat gegeven wilde hij gebruiken als kapstok om iets te maken dat hem emotioneel raakt. *Women* schetst dan ook het contrast tussen groep en individu. Het is een volbloed groepsstuk, waarin alle danseressen doorlopend op de scène blijven maar tegelijkertijd toch bijzonder sterk als persoon naar voren komen.

Heel de voorstelling, waarin geen muziek te horen is, drijft op de ademhaling van de danseressen. Je hoort ze hijgen, zuchten, schrikken, opgelucht uitademen en

strijdlustig snuiven. Compositie en ademhaling maken van *Women* een voorstelling om naar te kijken en te luisteren. Ugo Dehaes bespeelt de lichamen van de vrouwen om hun adem te pakken te krijgen. Hij laat ze vechten tegen windmolens en in koor nahijgen, hij laat ze huilen en lachen. En of het uiteindelijk het tempo van de passen is dat het ritme van de ademhaling bepaalt, of omgekeerd, laat hij in het midden.

Zelf vertelt Ugo Dehaes: *"Ik wilde het publiek met een sterke, erg mannelijke energie overvallen, een energie die zelfs een beetje zenuwachtig of ambetant maakt. Vanuit die spanning, die 'koude douche' wordt de toeschouwer klaargemaakt om te kijken naar de rest van het stuk.*

Ik ben veel op zoek geweest naar hoe ik emoties op een publiek kon overbrengen, en dat was er een middel toe. Ik wilde de ademhaling onderzoeken en hoe het gebruik ervan op scène emoties kan overbrengen. Wanneer de performers nadrukkelijk ademhalen op scène, of hun adem heel lang inhouden, heeft dat impact op het publiek, dat de ademtucht mee volgt en erdoor geraakt wordt. Mijn keuze voor ademhaling was dan ook heel bewust. Het is de essentie, het beïnvloedt je hele lichaamshouding. Ik hou van eenvoud, daarom de focus op één element. Alle ballast overboord gooien. Ook in het decor en de kostuums overheerst soberheid."

Of hij bewust koos voor oudere dansers? *"Dat was een combinatie van een aantal elementen. Ik speelde al met het idee om enkel met vrouwen te werken van gemengde leeftijden. Dan heb ik mensen gezocht tussen de 30 en 50 jaar. Ik denk dat mensen met meer levenservaring meer emoties kunnen uitstralen en die ook kunnen delen op een podium. Zowel naar het publiek als naar de danswereld kon ik zo tonen dat het anders kan dan altijd opnieuw te kiezen voor jonge meisjes. Altijd datzelfde cliché 'oudere dansers zijn afgeschreven'... Ik ben gefascineerd door het lichaam en het is heel interessant hoe leeftijd een invloed heeft op bewegingen."*

En waarom die exclusieve keuze voor vrouwen?

"Ik wou geen gemengde groep, dat zou enkel tot vergelijkingen leiden, en ik ken blijkbaar minder mannelijke dansers. Ik had 200 aanbiedingen, ze wisten dat ze zich voor mij niet hoefden te generen. Ik koos acht sterke karakters. Ik ga niet beweren dat ze allemaal hartsvriendinnen zijn geworden, maar ze waren stuk voor stuk erg gedreven en respectvol voor elkaar. Als choreograaf heb je ook de taak het groepsgevoel te versterken, ondanks de verschillende persoonlijkheden. Ik organiseerde alles en de dansers voerden uit wat ik bedacht of voorbereid had. Ik wist precies wat ik wou. Het is anders dan bij Jan Fabre of Alain Platel, omdat zij zelf geen dansers zijn. Zij zijn katalysatoren, heel goed in het observeren, in het samenbrengen van mensen die elk hun eigen inbreng doen. Het grootste werk voor ons was puzzelen en trainen. De voorstelling is het resultaat van twee processen. In de eerste plaats had ik zelf veel dansfrases ontwikkeld die ze zo exact mogelijk vanbuiten moesten leren. Daarnaast gaf ik hen soms opdrachten, maar altijd binnen een duidelijk kader van structuur of ritme. Beide processen resulteerden in een geheel aan zinnen die ik tot een voorstelling gemonteerd heb. Op die manier ontstaat een boeiend soort spanning. Ik probeer hen in een zo strak mogelijk gareel te duwen, door zelfs hun ademhaling minutieus op te leggen, anderzijds zie ik hoe foutjes, koppigheid en kleine vrijheden het geheel toch beïnvloeden. Op die manier komen,

paradoxaal genoeg, eigen karakters juist sterker naar voor. Terwijl ik ze vang in de structuur hoop ik toch stiekem dat ze uit dat keurslijf proberen te breken."

Ugo Dehaes (Leuven, 1977) begon op jonge leeftijd met dans. Toen hij 9 of 10 jaar oud was, volgde hij samen met zijn zus ballet. *"Ik vond dat plezant om te doen, maar na een tijdje werd dat extreem moeilijk en gênant naar mijn vrienden toe. Niemand mocht dat weten. Ik ben gestopt toen het jaarlijkse optreden herhaald zou worden op Marktrock uit schrik dat het geheim zou uitkomen. Ik dacht toen dat dat op het grote podium was, en dat iedereen het zou zien.*

Toen ik 17 was, nam mijn broer me mee naar voorstellingen op het Leuvense dansfestival Klapstuk. Ik zag daar stukken van o.a. Jan Fabre en Vera Mantero en dacht: Had ik mijn dansopleiding voortgezet, dan zou ik dat nu misschien kunnen doen. Mijn ouders hebben me toen gepusht om een jaar dans te gaan doen en mijn studiekeuze een jaartje uit te stellen. Zonder veel voorbereiding waagde ik me aan de PARTS-auditie (toelatingsproef Danshogeschool o.l.v. Anne-Teresa De Keersmaeker in Brussel). Ik slaagde niet, mede wegens gebrek aan een degelijke balletopleiding. Ballet blijft een onmisbare basis in de PARTS-opleiding. Het is een basistraining, een tool, een uitstekende techniek om je lichaam te leren gebruiken. Pas daarna volgen de hedendaagse dans en het persoonlijke werk.

In het jaar dat volgde, stelde ik mijn eigen programma samen. Ik volgde de deeltijdse opleiding fysiek theater aan de Kleine Academie, gecombineerd met balletlessen – ik deed alle niveaus tegelijk! – en workshops hedendaagse dans bij o.a. David Hernandez. Daar kwam ik in contact met Benoit Lachambre, Meg Stuart, deed mee aan projectjes van Jennifer Lacey... Ik verdiepte me in de dansgeschiedenis. Een jaar later lieten ze me toe aan PARTS – hoewel ik technisch nog niet voldeed – omdat ze mijn ontwikkelingspotentieel zagen. Na anderhalf jaar op de school, werd ik door choreografe Meg Stuart gevraagd voor de creatie van een nieuw stuk en heb ik de opleiding stopgezet. Meg

gaf me een ongelooflijke leerschool in het onderzoek naar beweging via experiment.

Vervolgens ben ik zelf gaan creëren. Lijfstof (2000) was een stuk dat Charlotte Vanden Eynde op vraag van Kaaithheater mocht maken na haar afstuderen aan PARTS en waarvoor ze mijn medewerking vroeg. Overdag werkten we apart aan hetzelfde idee en 's avonds toonden we elkaar wat we gemaakt hadden. Met de beste stukjes gingen we verder. De voorstelling ontstond op experimentele wijze, er was geen vooraf gegeven doel. Bij Roest (2002) wou ik meer vooraf bepalen wat ik ging doen en ging ik minder experimenterend te werk. Ik had beelden in mijn hoofd: een hele grote machine in metaal, een rug die vervallen was... Ook voor Rozenblad (2004), een dansvoorstelling voor jongeren gemaakt bij Laika, maakte ik vooraf beeldjes, tekeningen. Die beelden moesten dan 'geanimeerd' worden, als een soort scenario. Couple-like (2006) was opnieuw een samenwerking (met Keren Levi) en ook experimenteel. Het idee was: niets. Geen decor, geen technologie. We kenden elkaar bij aanvang nauwelijks. De hele voorstelling is gegroeid uit één improvisatie in Monty in Antwerpen. Op basis van een toonmoment aan dansprogrammatoren, was er enthousiasme en vertrouwen in het werk. De productie heeft bijna 100 keer gespeeld, maar soms bleef het werken in erg moeilijke omstandigheden. Bij mijn laatste creatie Women (2011) wou ik daar iets aan veranderen. Ik heb van bij aanvang gekozen voor een voorstelling van een groter kaliber, waardoor zich meer en grotere mogelijkheden voordoen. Voor het maken van Women viel alles samen op het juiste moment. Ik wou op veel plekken kunnen spelen, dus zocht ik naar een meer dansante aanpak, toegankelijk voor een groter publiek. Het beeldende was niet meer het uitgangspunt. Hoewel het lichaam belangrijk bleef, zat ik ook niet meer in de esthetica van het stukke en vervreemde lichaam. Ik zocht niet meer de ondertussen te vaak geziene beelden van een-stukje-lichaam-in-een-kartonnen-doo's. Voor Women wou ik werken met energie,

emotie en snelheid; zaken waarvan je geen tekeningen kunt maken."

Het laatste woord geven we graag aan recensent Tuur Devens. Op 23 april 2011 schreef hij op www.theatermaggezien.be :
"Het is fascinerend hoe deze vrouwen bijna een uur lang in een samenspel van individuen, met ieder haar eigen kracht, het publiek blijven boeien met hun kunnen en kunde, zonder dat het dansspel wegglijdt in een verzameling van mooie plaatjes. Alle tierelantijntjes, alle

versieringen en effecten zijn overboord gegooid. Ugo Dehaes probeert met deze groep vrouwen weer te keren tot de essentie van de dynamiek van de dans en de kracht van haar uitvoerders. In een minutieuze symbiose van ademhaling en timing in de bewegingen. En daarin slaagt hij schitterend met Louise Chardon, Marie De Corte, Ida De Vos, Miryam Garcia Mariblanca, Saykai Kaiwa, Kayoko Minami, Natascha Pire en Karin Vyncke."

Credits:

Choreografie
Ugo Dehaes

Dans
Louise Chardon, Marie De Corte, Ida De Vos, Miryam Garcia Mariblanca, Sayaka Kaiwa, Kayoko Minami, Natascha Pire en Karin Vyncke

Fotografie
Marco Mertens

Productie
Kwaad Bloed vzw

Co-productie
STUK kunstencentrum, TAKT Dommelhof

In samenwerking met
Kunstencentrum Vooruit, Cultuurcentrum Brugge, C-mine Genk, de Warande, Cultuurcentrum Kortrijk/Buda, Cultuurcentrum de Werft

Met de steun van
De Vlaamse Gemeenschap, wp Zimmer, Pianofabriek kunstenwerkplaats, Cultuurcentrum Berchem, de gemeente Sint-Gillis